

Sygn. akt I PK 95/14

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z odwołania A.S. i S. S.
przeciwko Spółce Akcyjnej Kopalni Węgla Kamiennego "W." w K.
o zadośćuczynienie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 15 października 2014 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 29 października 2013 r., sygn. akt III APa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od strony pozwanej na rzecz każdego z powodów
po 1200 (jeden tysiąc dwieście) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 29 października 2013 r. Sąd Apelacyjny w (...) w sprawie z powództwa A.S. i S. S. przeciwko Kopalni Węgla Kamiennego „W.” w K. o zadośćuczynienie, oddalił apelację strony pozwanej oraz orzekł o kosztach postępowania odwoławczego.

Strona pozwana zaskarżyła powyższy wyrok w całości skargą kasacyjną. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała na istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, które związane jest także z wykładnią art. 446 § 4 k.c. Zdaniem skarżącej przy rozstrzyganiu spraw na podstawie wskazanego przepisu podstawowe znaczenie ma zdefiniowanie pojęcia

najbliższych członków rodziny zmarłego przez wskazanie kryteriów, jakimi należy się kierować przy ustalaniu, czy dana osoba jest najbliższym członkiem rodziny. Z uwagi na obecne realia związane z zanikiem tradycyjnych wielopokoleniowych bliskich relacji wydaje się w ocenie skarżącej konieczne ponowne zdefiniowanie, jakie osoby mogą być uznane za najbliższych członków rodziny uprawnionych do zadośćuczynienia, a zwłaszcza, czy dla takiego uznania wskazane jest, aby istniała pomiędzy tymi osobami wspólnota gospodarcza, wzajemne powiązania nie tylko uczuciowe, ale także relacje życia codziennego, stały i bezpośredni kontakt osobisty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Jeśli więc wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jak w rozpoznawanej sprawie, wskazuje na występowanie w sprawie istotnego

zagadnienia prawnego, to w uzasadnieniu wniosku (sporządzonym odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych) winno zostać sformułowane zagadnienie prawne oraz przedstawione argumenty prawne, które wykażą możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Zagadnienie prawne musi odpowiadać określonym wymaganiom, a mianowicie: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (wyrok Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 1996 r., II UR 5/96, OSNP 1997 nr 3, poz. 39 i postanowienie z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, nie sprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02 LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179), 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (a zatem poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, czy też postanowienie Sądu Najwyższego z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Przedstawiona przez skarżącą kwestia nazwana przez nią istotnym zagadnieniem prawnym nie spełnia wskazanych wyżej wymogów w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Jak wskazano wyżej przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, którego wyjaśnienie byłoby konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy

(art. 398¹³ § 2 k.p.c.), a także w związku z podstawą prawną stanowiącą podstawę wydania zaskarżonego wyroku (postanowienie Sądu Najwyższego z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13, LEX nr 1375467). Z argumentacji podnoszonej w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej nie wynika istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Art. 446 § 4 k.c. wprowadzony do porządku prawnego w dniu 3 sierpnia 2008 r. na podstawie ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 116, poz. 731), posługuje się pojęciem najbliższych członków rodziny, które występowało już we wcześniej obowiązującym art. 446 § 3 k.c. Na podstawie art. 446 § 3 k.c. wskazano, że konkretyzacja, kto jest w danym wypadku najbliższym członkiem rodziny, należy do sądu orzekającego (wyrok Sądu Najwyższego z 10 grudnia 1969 r., III PRN 77/69, OSNC 1970 nr 9, poz. 160). Z ustaleń faktycznych dokonanych przez Sądy obu instancji, którymi Sąd Najwyższy jest związany, wynika jednoznacznie, że pomiędzy powodami a ich synem istniały prawidłowo ukształtowane relacje rodzinne i nic nie wskazywało na jakiegokolwiek osłabienie łączącej ich więzi rodzinnej. W okolicznościach niniejszej sprawy jest zatem oczywiste, że rodzice utrzymujący normalne rodzinne stosunki z synem, który zmarł w wyniku wypadku przy pracy są członkami jego najbliższej rodziny i doznali krzywdy, za którą przysługuje zadośćuczynienie.

Wszystkie podniesione okoliczności nie pozwalają na przyjęcie, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, o abstrakcyjnym charakterze, mające znaczenie także dla innych spraw, którego rozstrzygnięcie jest konieczne w związku z wniesioną skargą kasacyjną. Z przedstawionych względów brak jest również potrzeby wykładni wskazanego przepisu.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, że strona pozwana nie wykazała potrzeby rozpoznania skargi kasacyjnej, dlatego na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490).

